

**Rolul ONG-urilor de mediu în implementarea
Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect finanțat de Phare

Ghidul ONG-urilor de mediu
privind **Natura 2000**
(include CD)

Arie de Protecție
Specială Avifaunistică

Arie Specială
de Conservare

Coaliția ONG
Natura 2000
România

Ce este Natura 2000 ?

Pentru conservarea patrimoniului său natural, Uniunea Europeană promovează ca instrument principal dezvoltarea unei Rețele de arii de conservare a naturii care să acopere țările membre UE, dar să aibă în vedere și țările candidate.

Rețeaua Ecologică Europeană Natura 2000 este formată din: Arii Speciale de Conservare (Special Areas of Conservation) - constituite conform Directivei Habitate (Directiva 92/43 din 1992 privind Conservarea Habitadelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbaticice) și Arii de Protecție Specială Avifaunistică (Special Protected Areas) – constituite conform Directivei Păsări (Directiva 79/409 din 1979 referitoare la conservarea păsărilor sălbaticice), ce are scopul să mențină într-o stare de conservare favorabilă o selecție a celor mai importante tipuri de habitate (enumerare în Anexa I a Directivei Habitate) și specii ale Europei (enumerare în Anexa II a Directivei Habitate și în Anexa I a Directivei Păsări).

Țările membre UE au propus aproximativ 18% din suprafața Uniunii Europene ca situri Natura 2000.

Declararea unui sit Natura 2000 nu înseamnă izolarea acestuia. Se ține cont de interesele economice, culturale și sociale din zona vizată, fiind permise activități economice care sunt în spiritul dezvoltării durabile și nu afectează starea de conservare favorabilă a sitului respectiv.

Natura 2000 în România

Implementarea Rețelei Natura 2000 în România este o condiție a integrării țării noastre în UE.

Directivele Habitate și Păsări sunt adoptate prin Legea nr. 462/ 2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbaticice.

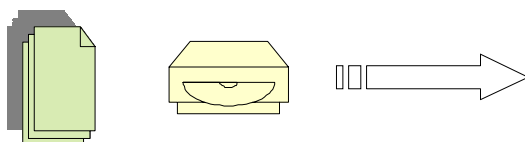
Între țările membre și candidate la UE, România deține cea mai mare diversitate biogeografică. Pe teritoriul României se găsesc 5 regiuni biogeografice: continentală, alpină, panonică, pontică și stepică.

Alături de zonele cele mai sălbaticice din Europa (Delta Dunării și Munții Carpați) pe teritoriul României se găsesc numeroase zone rurale în care speciile sălbaticice de plante și animale trăiesc în armonie cu oamenii locului.

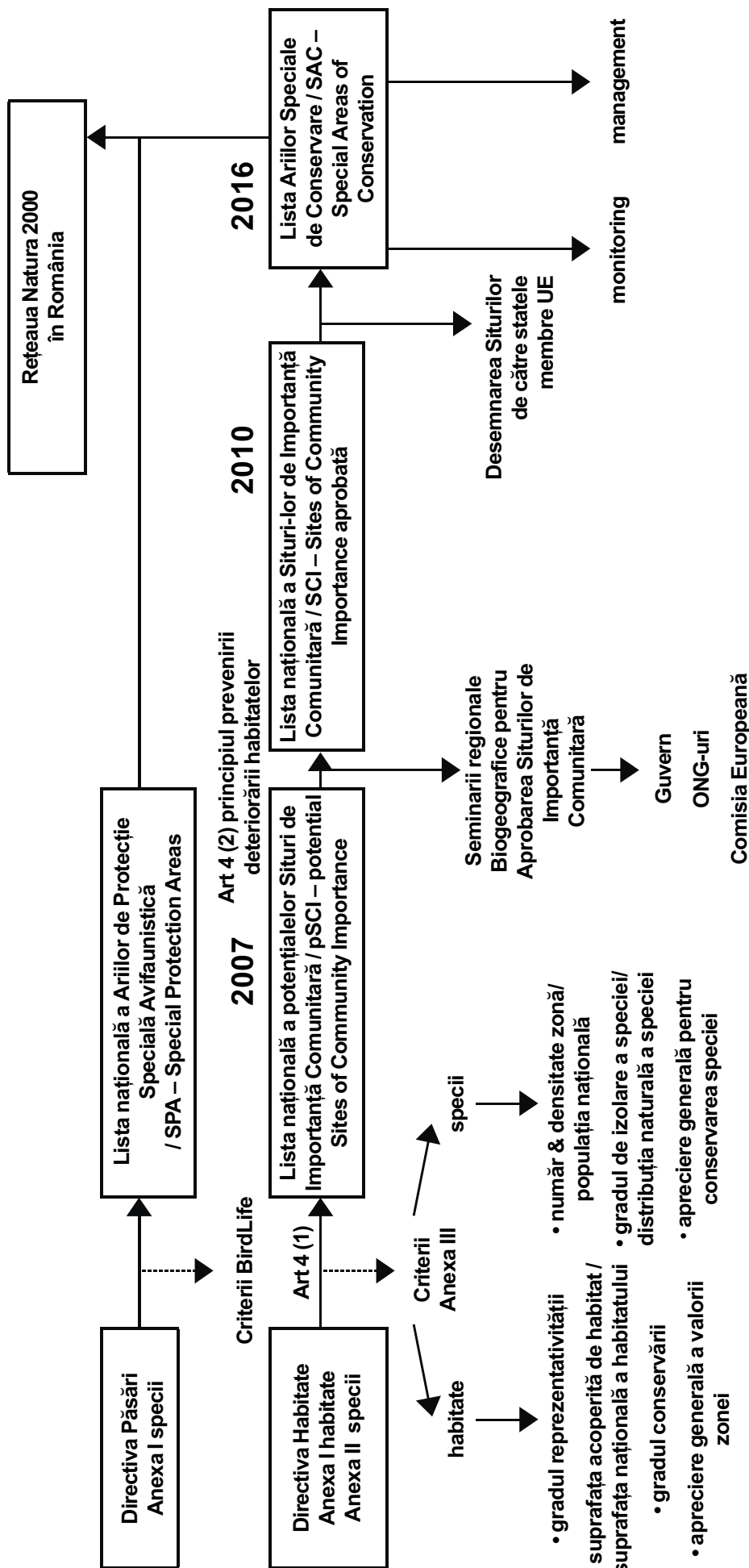
Astfel România, prin valoarea ridicată a biodiversității pe care o deține va aduce o contribuție importantă la Rețeaua Ecologică Europeană Natura 2000.

Pentru a afla mai multe despre Natura 2000 și implementarea Rețelei Natura 2000 în România poți consulta atât fișele alăturate ce prezintă pe scurt principalele elemente referitoare la Natura 2000 sau poți intra în detalii consultând CD-ul atașat care conține resurse informaționale.

Procesul desemnării Ariilor de Protecție Specială Avifaunistică (SPA - Special Protection Areas) și a Ariilor Speciale de Conservare (SAC - Special Areas of Conservation)

Selectarea habitatelor naturale și/sau speciilor prioritare

Instituții și organizații implicate

Principalele instituții și organizații implicate în implementarea Rețelei Natura 2000 în România sunt:

Denumire	Atribuții	Coordonate
Guvernul României prin Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor – Direcția Conservarea Diversității Biologice și Biosecuritate	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, cu responsabilități de reglementare, supraveghere și control administrativ privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. Asigură organizarea și dezvoltarea în România a rețelei internaționale de arii protejate NATURA 2000.	Bd. Libertății nr. 12, București tel./ fax: +021 4100531 biodiv@mappm.ro www.mappm.ro
Academia Română - Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii	Autoritatea științifică națională, cu responsabilități de avizare, expertizare, supraveghere și control științific. Colaborează cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului la organizarea și dezvoltarea în România a rețelei internaționale de arii protejate NATURA 2000.	Calea Victoriei 125, București tel: +021 2128640, fax: 021 2116608 icb@mail.dntcj.ro
Comisia Europeană prin Directoratul General Mediu	Este organismul executiv al Uniunii Europene, responsabil pentru inițierea de propuneri legislative și care urmărește aplicarea legislației comunitare. Comisia Europeană cuprinde Directorate Generale și Servicii responsabile pentru diferite domenii. Între acestea Directoratul General Mediu cuprinde Unitatea pentru Natură și Biodiversitate (Unit ENV.B.2). În cadrul acestei structuri există un coordonator privind integrarea. Guvernul României va negocia implementarea Rețelei Natura 2000 cu Comisia Europeană.	European Commission DG Environment Unit B.2200, rue de la Loi, BU-9 03/201, B-1049 Brussels, Belgium, fax: +32/2 2990895, nature@cec.eu.int http://europa.eu.int/comm/ environment/nature/
European Topic Centre on Nature Protection and Biodiversity (ETC NPB)	ETC NPB este unul din cele 5 Topic Centre ale Agenției Europene de mediu ce asigură suportul științific și tehnic pentru Comisia Europeană – Directoratul General Mediu, în administrarea datelor oferite de Statele Membre și Candidate în procesul de dezvoltare a Rețelei Natura 2000. Este un consorțiu format din 9 instituții europene specializate în diferite domenii ale biodiversității coordonat de către Muzeul Național de Istorie Naturală din Franța.	36, rue Geoffroy Saint-Hilaire, Maison de Buffon, 3rd floor, Paris, Francetel.: +33-1-40793870 fax: +33-1-40793867 ctecinf@mnhn.fr http://nature.eionet.eu.int/
Agențiile teritoriale pentru protecția mediului	Atribuțiile autorității publice centrale, la nivel teritorial, se îndeplinesc de agențiile teritoriale pentru protecția mediului, prin serviciile specifice pentru conservarea naturii și a diversității biologice, în cooperare cu administrațiile ariilor naturale protejate, inspectoratele silvice și oficiile cinegetice teritoriale, precum și cu autoritățile administrației publice locale.	Aleea Lacul Morii, nr. 151, sector 6, București, tel: 021 4934237, anpm@utcb.ro http://anpm.utcb.ro/apm.htm
Institutul Național de Cercetare -Dezvoltare Delta Dunării	Institut aflat în coordonarea MMGA implicat în realizarea de studii pentru fundamentarea măsurilor ce se impun pentru stabilirea rețelei Natura 2000 în România.	Str. Babadag 165, Tulcea, tel./ fax : 0240 531520/ 0240 533547 office@indd.tim.ro www.indd.tim.ro
Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	Autoritatea publică centrală pentru agricultură și păduri cu responsabilități de reglementare, supraveghere și control administrativ pentru terenuri agricole și păduri – teritorii ce au un rol important în dezvoltarea Rețelei Natura 2000 în România.	București, Bd. Carol I, nr. 24 tel./ fax: +021 3072300 comunicare@maa.ro
Regia Națională a Pădurilor/Direcția de Conservare a Biodiversității/ Serviciul Arie Protejate, Silvoturism	RNP funcționează sub coordonarea MAPDR având atribuții în administrarea fondului forestier proprietate publică a statului, precum și în gospodărirea fondurilor de vânătoare și de pescuit ceea ce presupune implicații directe în implementarea Rețelei Natura 2000. MMGA a acordat RNP prin contract administrarea a 16 Parcuri Naționale și Naturale ce au astfel administrații subordonate RNP.	București, Bd. Magheru nr. 31 tel./ fax: +021 3100690 ariprot@rosilva.ro www.rosilva.ro
Administrația publică locală	Autoritățile publice locale pot iniția constituirea de noi arii protejate și le pot administra. Administrează teritoriile unde pot fi declarate situri Natura 2000. Înțelegerea procesului și suportul oferit de către comunitățile locale sunt foarte importante pentru dezvoltarea Rețelei Natura 2000 în România.	Mihai Vodă nr. 17, București tel/fax.: +021 2221354 drp@mai.gov.ro www.mai.gov.ro
European Habitats Forum - EHF	EHF reunește 14 din cele mai importante ONG-uri de conservarea naturii din Europa (între care BirdLife, WWF și IUCN) ce reprezintă interesul societății civile în conservarea patrimoniului natural al Europei și al implementării Directivelor Habitate și Păsări. EHF urmărește influențarea politicilor și legislației privind biodiversitatea prin dezbateri și parteneriate cu factorii implicați. Reprezentanții ai EHF sunt invitați să participe la Seminariile Biogeografice unde se negociază listele cu potențialele Situri de Importanță Comunitară.	c/o IUCN RoFE (Biroul Regional European al Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii) Boulevard Louis Schmidt 641040 Bruxelles, Belgium tel./ fax: + 32 (0) 2 732 94 99ehf _secretariat@iucn.org www.ceeweb.org/a4euhabforum
ONG-uri internaționale implicate în implementarea Rețelei Natura 2000 în Europa	BirdLife International – care prin Programul Important Bird Areas (Arii de Importanță Avifaunistică) au pus bazele declarării ulterioare prin Directiva Păsări a Ariilor Speciale de Protecție Avifaunistică/ Special Protection Areas. WWF – Fondul Mondial pentru Natură este una dintre cele mai importante organizații internaționale de conservarea naturii, fiind concentrată în activitatea sa asupra ecoregiunii Dunăre-Carpați, și acordând atenție procesului de integrare în Uniunea Europeană.	BirdLife International Wellbrook Court, Girton Road Cambridge CB3 0NA UNITED KINGDOM tel.: +44 (0)1223 277 318, fax: +44 (0)1223 277 200, birdlife@birdlife.org WWF Danube-Carpathian Programme Office (DCPO), Vienna (AT) - Main Office Mariahilferstrasse 88a/3/91070 Vienna Austria tel/ fax: +43 1 524 54 70 70
Coaliția ONG Natura 2000 România	Reunește ONG-uri active în domeniul conservării naturii din România care își propun să contribuie la implementarea efectivă, completă și la timp a rețelei de arii protejate Natura 2000 în România.	B-dul Mărăști 61, 326 - 328, București tel/ fax: +021 2244044/ 49 coalitiaONG@natura2000.ro www.natura2000.ro/coalitiaONG

Persoane resursă

Pentru implementarea Rețelei Natura 2000 în România este foarte important sprijinul pe care vi-l poate oferi una dintre persoanele resursă din cadrul Coaliției ONG Natura 2000 România.

Domeniul	Nume / prenume	Organizația	Coordonate
Păsări, implementarea Natura 2000	Dan Hulea	Societatea Ornitologică Română - București	București, Sector 1, Bd. Mărăști 61, cam 323+324, tel/fax: 021 2240157, 0788 264601, dan.hulea@sor.ro
Păsări, implementarea Natura 2000	Attila Sandor	Societatea Ornitologică Română - Cluj	Cluj-Napoca, Str. Gh. Dima 49/2, tel/fax: 0264 438086, 0788 243010, attila.sandor@sor.ro
Păsări, implementarea Natura 2000	Tamas Papp	Asociația pentru Protecția Păsărilor și Naturii "Grupul MILVUS"	Tg. Mureș, str. Crinului 22, O.P. 3, C.P. 39, tel/fax: 0265 264726, 0744 301905, tamas.papp@milvus.ro
Herpetofaună	Ioan Ghira	Societatea Română de Herpetologie	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Catedra de Zoologie-Vivariu, Str. Kogălniceanu 1, Cluj-Napoca, 0742 023216, ighira@biolog.ubbcluj.ro
Herpetofaună, păsări, implementarea Natura 2000	Torok Zsolt	ECOS/ Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Delta Dunării	Tulcea, Str. Isacței nr. 24, OP 4, CP 36, tel: 0240 534935, 0721 508521, torok@indd.tim.ro
Herpetofaună, păsări, mamifere mari, implementarea Natura 2000	Peter Lengyel	UNESCO Pro Natura	București, Calea Plevnei 61, tel/fax: 021 3112644, 0722 459119, lengyelpeter@yahoo.com
Pești, nevertebrate acvatice și gastropode terestre	Doru Bănăduc	Ecotur Sibiu	Sibiu, Str. Dr. Ion Rațiu, nr. 7-9, cam. B3-07, tel: 0260 213156, 0722 604338, banaduc@yahoo.com
Biodiversitate acvatică	Davideanu Grigore	Societatea Ecologica pentru Studiarea si Protejarea Florei si Faunei Salbatice Aquaterra Filiala locala Iasi	Iasi, Bd. Independenței nr. 16, tel. 0232 218337, 0741462378, grigore@uaic.ro
Lilieci	Farkas Szodoray-Paradi	Asociația pentru Protecția Liliiecilor din România	Satu-Mare, Str. Ioan Budai Deleanu nr. 2, 0722 689369, farkas@xnet.ro
Lilieci	Tatiana Done	Fundația de Speologie "Club Speo Bucovina"	Suceava, Str. Mihai Viteazu 56 bl.L, sc.C, ap.4, tel: 0230 222191, 0740 617584, adone@geonet.ro
Biodiversitate cavernicolă	Oana Moldovan	Societatea de Științe din Cluj/ Institutul de Speologie Cluj	Cluj, Clinicilor 5, 0264 195954, 0724 802637, oanamol@hasdeu.ubbcluj.ro
Mamifere mari	George Predoiu	Fundația Carpați	Brașov, Str. Pavilioanele CFR, nr. 100, bl. 26, sc. F, ap. 9 2200, 0744 363640, fundatiacarpati@go.ro
Floră	Constantin Drăgulescu	Ecotur Sibiu	Sibiu, Str. Dr. Ion Rațiu, nr. 7-9, cam. B3-07, tel: 0260 213156, 0740 021945, banaduc@yahoo.com
Insecte	Laszlo Rakosy	Societatea Lepideptorologică	Cluj-Napoca, Str. Republicii 48, 0745 645843, rakosy@hasdeu.ubbcluj.ro
Ecosisteme forestiere, implementarea Natura 2000	Erika Stanciu	WWF – Programul Dunăre Carpați	Brașov, Str. Lungă 39, tel/fax: 0268 477054, 0722 278452, erikas@zappmobile.ro
Ecosisteme forestiere	Maria Mihul	WWF – Programul Dunăre Carpați	București, Bd. Mărăști 61, tel/ fax: 021 2244044/ 49, 0723 523011, mmihul@wwfdcp.ro
Managementul ariilor protejate	Mihai Gligan	Federația Română de Speologie/ Asociația Rangerilor din România	Cluj-Napoca, Calea Florești 81/26, 0744 782924, mgligan@yahoo.com
Managementul ariilor protejate	Viorel Lascu	Federația Română de Speologie	Oradea, P-ța 1 Decembrie 6, tel/fax: 0259 472434, 0745 602203, lifeapusenii@rdsor.ro
Comunicare /conștientizare	Luminița Tănăsie	WWF – Programul Dunăre Carpați	București, Bd. Mărăști 61, tel/ fax: 021 2244044/ 49, 0744 163283, ltanasie@wwfdcp.ro
Comunicare /conștientizare	Emilian Burdușel	UNESCO Pro Natura	București, Calea Plevnei 61, tel/fax: 021 3112644, 0722 333485, emil@pronatura.ro

Resurse informaționale

Pentru a afla mai multe despre Natura 2000 consultați lista de documente de mai jos care pot fi găsite pe CD-ul atașat. Totodată va propunem sa vizitați site-ul web www.natura2000.ro pentru a fi la curent cu noile documente apărute, în ceea ce privește Natura 2000.

Nr.	Denumire	Descriere
1	Material de curs „Rolul ONG-urilor de mediu în sprijinul implementării Rețelei Natura 2000 în România”	Materialul care a stat la baza cursurilor de instruire organizate pentru ONG-uri în cadrul Proiectului PHARE ACCESS „NATURA 2000 în România - Rolul ONG-urilor de Mediu în implementarea Rețelei Ecologice Europene în România”.
2	Legea nr. 462/ 2001	pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 236/2000.
3	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 236/2000	privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.
4	Hotărârea Guvernului nr. 230/ 2003	privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora.
5	Ordinul nr. 552/ 2003	privind aprobarea zonării interioare a parcurilor naționale și a parcurilor naturale, din punct de vedere al necesității de conservare a diversității biologice.
6	Ordinul nr. 850/ 2003	privind procedura de încredințare a administrării sau de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate.
7	Directiva nr. 92/43/EEC (Directiva Habitate)	privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei salbatice
8	Directiva nr. 79/409/EEC (Directiva Păsări)	privind conservarea păsărilor sălbatice.
9	Publicațiile realizate în cadrul Proiectului PHARE ACCESS „NATURA 2000 în România - Rolul ONG-urilor de Mediu în implementarea Rețelei Ecologice Europene în România”.	Sunt cuprinse două broșuri, un pliant, un poster și un ghid care descriu procesul implementării Rețelei Natura 2000.
10	Natura 2000 – managing our heritage (eng)	Broșura realizată sub egida Comisiei Europene – Directoratul General Mediu referitoare la Natura 2000.
11	Manual pentru interpretarea habitatelor	Reprezintă o traducere a „Interpretation manual of European Union Habitats” pentru habitatele nominalizate în Legea 462/ 2001, realizată de către Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare Delta Dunării
12	Interpretation manual of European Union Habitats (eng)	Manual elaborat în cadrul Comisiei Europene – Directoratul General Mediu.
13	Criterii de selecție ale viitoarelor situri Natura 2000.	Sunt enumerate o serie de criterii care stau la baza desemnării siturilor Natura 2000.
14	Formularul tip pentru siturile propuse ca situri Natura 2000	Pe baza acestui formular se propun viitoarele situri Natura 2000. Formularul este conform Deciziei Comisiei din 18 decembrie 1996 (97/266/CE).
15	Modele de formulare tip completate de către Societatea Ornitologică Română pentru declararea a două situri ca Arii Speciale de Protecție Avifaunistică.	Formularele cuprind informațiile necesare referitoare la situația administrativ teritoriala a zonei, precum și detaliile științifice disponibile cu privire la habitatele și speciile protejate pentru care trebuie să se instituie protecția arealului.
16	Lista Anexe Directiva Habitate, incluzând speciile și habitatele din noile State Membre.	Extras din Tratatul de aderare la UE al noilor State Membre.
17	Natura 2000 "shadow list" – experiența ONG-urilor de conservare naturii din Cehia.	Traducerea prezentării PowerPoint realizată de către Mojmir Vlasin, de la organizația Veronica - Uniunea pentru Conservarea Naturii Cehia.
18	WWF - Shadow List and Selection Criteria (eng)	Exemple ale unor anexe cuprinzând specii și habitate selectate de WWF Accession Initiative pentru Europa de Est. Sunt prezentate de asemenea și criteriile utilizate pentru realizarea unei Shadow list.
19	Manual și Instrumente de lucru privind „Procesul de elaborare a planurilor de management pentru ariile protejate din România”	Manual elaborat de către Flora & Fauna International în cadrul proiectului GEF „Managementul Conservării Biodiversității în România”
20	Prezentare a Coaliției ONG Natura 2000 România	Prezentare PowerPoint realizată de către Erika Stanciu (WWF-DCP)
21	A Race to Protect Europe's Natural Heritage (eng)	Raport realizat de către WWF European Policy Office în 2001 referitor la procesul implementării Rețelei Natura 2000 în Uniunea Europeană.
22	Raportul "Natura 2000 in the New EU Member States" (eng).	Raport publicat în Iunie 2004 de către WWF EU Accession Initiative, privind stadiul implementării Rețelei Natura 2000 pentru noile State Membre și Candidate la UE.
23	Prezentare a Ariilor de Importanță Avifaunistică din România, viitoare Arii de Protecție Specială Avifaunistică în cadrul Rețelei Natura 2000.	Material realizat de către Societatea Ornitologică Română în cadrul Programului „Arii de Importanță Avifaunistică” derulat de BirdLife International.

Rolul ONG-urilor

Din experiența celor 25 de State Membre ale UE care sunt într-o fază mai înaintată a dezvoltării Rețelei NATURA 2000, reies următoarele concluzii referitoare la rolul ONG-urilor (conform rapoartelor elaborate de WWF - Fondul Mondial pentru Natură):

- lipsa informării și explicării la nivel local și național referitor la implicațiile dezvoltării Rețelei NATURA 2000 au provocat opoziție și teamă care au condus la blocaje și întârzieri, deoarece guvernele au subestimat implicarea ONG-urilor încă din faza timpurie a procesului de selecție a siturilor;
- în multe dintre țări informațiile științifice necesare au fost puse la dispoziție de către ONG-uri. Datele științifice referitoare la păsări au fost elaborate în majoritatea cazurilor de către ONG-uri filiale ale BirdLife International;
- în multe cazuri activitățile de conștientizare a publicului și cele de facilitare a participării altor grupuri de interes au fost realizate de către ONG-uri;
- se recomandă că autoritățile naționale trebuie să lucreze în parteneriat cu ONG-urile pentru identificarea siturilor NATURA 2000 și implementarea activităților subsecvente.

De asemenea, toate Statele Membre și candidate la UE (între care România) au adoptat în Iunie 2002 „Declarația El Teide - NATURA 2000: Un parteneriat pentru natură” în cadrul căreia statele semnatare își asumă obligația de a dezvolta parteneriate ce presupun participarea tuturor factorilor interesați referitor la dezvoltarea Rețelei NATURA 2000.

Este foarte clar că ONG-urile de conservarea naturii din România trebuie să joace un rol activ în această perioadă critică de până în 2007 (data preconizată de aderare a României la UE) când țara noastră trebuie să pregătească lista națională a potențialelor Situri de Importanță Comunitară (pSCIs - potential Sites of Community Importance) ce trebuie înaintată Uniunii Europene la data aderării.

Având în vedere că este o problemă la nivel național, rezolvarea poate veni doar prin activitatea coordonată a mai multor ONG-uri răspândite la nivel național.

Concluzionând, putem spune că ONG-urile pot juca un rol important atât în cadrul procesului de identificare și desemnarea a siturilor cât și în activitățile de informare - conștientizare - participare publică legate de dezvoltarea rețelei NATURA 2000.

Dar pentru a-și pune mai bine în valoare potențialul, este necesar ca acestea să-și coordoneze mai bine activitățile în cadrul unei structuri de tip Coaliție.

Funcționarea unei Coaliții a ONG-urilor care să sprijine implementarea Rețelei Natura 2000 în România va crește puterea de influență procesul (mai multe informații, mai multe voci ce se fac auzite împreună), va crește capacitatea de acțiune, va armoniza complementaritățile ONG-urilor și va evita duplicarea eforturilor.

Noțiuni de bază Natura 2000

arie specială de conservare – sit protejat pentru conservarea habitatelor naturale de interes comunitar și/sau a populațiilor speciilor de interes comunitar, altele decât păsările sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare;

arie de protecție specială avifaunistică – sit protejat pentru conservarea speciilor de păsări sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare;

stare de conservare favorabilă a unui habitat – se consideră atunci când:

- (i) arealul său natural și suprafețele pe care le acoperă în cadrul acestui areal sunt stabile sau în creștere;
- (ii) are structura și funcțiile specifice necesare pentru menținerea sa pe termen lung;
- (iii) speciile care îi sunt caracteristice se află într-o stare de conservare favorabilă;

stare de conservare favorabilă a unei specii – se consideră atunci când:

- (i) specia se menține și are șanse să se mențină pe termen lung ca o componentă viabilă a habitatului său natural;
- (ii) aria de repartiție naturală a speciei nu se reduce și nu există riscul să se reducă în viitor;
- (iii) există un habitat destul de vast pentru ca populațiile speciei să se mențină pe termen lung;

habitate naturale de interes comunitar – acele habitate care:

- (i) sunt în pericol de dispariție în arealul lor natural;
- (ii) au un areal natural mic ca urmare a restrângerii acestuia sau prin faptul că au o suprafață restrânsă;
- (iii) reprezintă eșantioane reprezentative cu caracteristici tipice pentru una sau mai multe dintre următoarele regiuni biogeografice: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică;

habitat natural prioritar – tip de habitat natural amenințat, pentru a cărui conservare există o responsabilitate deosebită;

specii de interes comunitar – specii care pe teritoriul Uniunii Europene sunt periclitate, vulnerabile, rare sau endemice:

- (i) periclitate, exceptând cele al căror areal natural este marginal în teritoriu și care nu sunt nici periclitate, nici vulnerabile în regiunea vest-paleartică;
- (ii) vulnerabile, adică a căror trecere în categoria speciilor periclitate este probabilă într-un viitor apropiat, în caz de persistență a factorilor cauzali;
- (iii) rare, adică ale căror populații sunt mici și care, chiar dacă în prezent nu sunt periclitate sau vulnerabile, riscă să devină; aceste specii sunt localizate în arii geografice restrânse sau sunt rar dispersate pe suprafețe largi;
- (iv) endemice și necesită o atenție particulară datorită naturii specifice a habitatului lor și/sau a impactului potențial al exploatarea lor asupra stării lor de conservare.

specii prioritare – specii periclitate și/sau endemice, pentru a căror conservare sunt necesare măsuri urgente;

Publicație realizată în cadrul proiectului NATURA 2000 în România – Rolul ONG-urilor de Mediu în implementarea Rețelei Ecologice Europene în România, implementat de Federația Română de Speologie, Societatea Ornitologică Română și Clubul ecologic UNESCO Pro Natura, finanțat de Uniunea Europeană prin programul PHARE R0 0104.03 – componenta Access 4.2 Acquis comunitar în domeniul protecției mediului și al dezvoltării socio-economice.

Activitățile ONG-urilor privind Natura 2000 se desfășoară sub egida Coaliției ONG Natura 2000 România al cărei secretariat este asigurat de WWF – Programul Dunăre Carpați.

Pentru mai multe detalii puteți contacta:

- Federația Română de Speologie, Viorel Lascu – Președinte, Str. Frumoasă nr. 31, București, 021 2125784, 0745 602203, bucuresti@frspeo.ro, www.frspeo.ro
- Societatea Ornitologică Română, Dan Hulea – Director, Str. Gh. Dima nr. 49/2, 3400, Cluj-Napoca, jud. Cluj, 0264 438086, office@sor.ro, www.sor.ro
- UNESCO Pro Natura, Emilian Burdușel – Director, Calea Plevnei nr. 61, București, 021 3112644, 0721 333485, pronatura@ccs.ro, www.pronatura.ro
- Coaliția ONG Natura 2000 România, B-dul Mărăști 61, 326 - 328, sector 1, București, 021 224 40 44, 021 224 40 49, coalitiaONG@natura2000.ro, www.natura2000.ro/coalitiaONG

Text și design: Emilian Burdușel și Peter Lengyel (UNESCO Pro Natura)

Foto: Peter Lengyel

DTP: Andrei Posmoșanu (FRS)

Titlul programului:
Programul Phare 2001 – Societate Civilă
Componenta – ACCESS 4.2

Editorul materialului:
Federația Română de Speologie,
Societatea Ornitologică Română,
UNESCO Pro Natura

Data publicării:
Septembrie 2004

Conținutul acestui material nu reprezintă în
mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene

www.natura2000.ro

